

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyně JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **X.**, narozená x
bytem x
zastoupena advokátem Mgr. Štěpánem Svátkem
sídlem Na Pankráci 820/45, 140 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech cizinců**
sídlem Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 1. 2022, č.j. MV-197267-5/SO-2021

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 21. 10. 2021, č.j. OAM-13721-35/PP-2019 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byla podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zamítnuta žádost žalobkyně o udělení povolení k přechodnému pobytu a dále byla žalobkyni stanovena lhůta k vycestování z území České republiky 60 dnů od právní moci rozhodnutí.

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaný odůvodnil své rozhodnutí tím, že se ztotožnil se závěrem prvostupňového orgánu, že žalobkyně neprokázala závislost z důvodu uspokojování svých základních potřeb ani na výživě poskytované jí snachou, občankou EU, ani na její péči. Neprokázala ani, že by ze svého důchodu nebyla schopna své základní životní potřeby uspokojovat a finanční podpora poskytovaná jí dětmi či snachou byla nepravidelná a blíže účelově neurčená.
3. Žalobkyně k prokázání závislosti na péči jiné osoby sice předložila lékařské zprávy, ale nejednalo se o lékařské zprávy vydané odborným lékařem, které by obsahovaly zhodnocení pohyblivosti, schopnosti orientace, stravování, oblékání, hygieny a péče o domácnost a bylo by z nich lze vyhodnotit, zda a v jaké míře je žalobkyně závislá na pomoci druhých.
4. Nebylo ani prokázáno, že by veškerou potřebnou pomoc žalobkyni poskytovala její snacha, která nebyla zastižena při pobytové kontrole a lze se domnívat, že o žalobkyni pečuje spíše její dcera, která není občankou EU.
5. Žalovaný poukázal na to, že výslech žalobkyniny snachy již byl v řízení proveden, a proto nebylo zřejmé, jaké další skutečnosti by opakovaným výslechem navrhovaným žalobkyní měly být prokázány.
6. Žalovaný zhodnotil, že prvostupňový orgán se řádně zabýval i posouzením přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně. Žalobkyně si musí za účelem pobytu se svými příbuznými zvolit vhodnější druh pobytového oprávnění. Ani vycestování do Vietnamu za účelem podání žádosti o pobytové oprávnění nedopadne nepřiměřeně do života žalobkyně, neboť v roce 2020 o své vůli vycestovala do Vietnamu, Indie a Nepálu na několik měsíců, vlastní ve Vietnamu dům a může ji doprovázet někdo z rozvětvené rodiny.
7. Žalovaný uzavřel, že prvostupňový orgán postupoval v souladu se zákonem.

III. Žaloba

8. Žalobkyně požadovala zrušení napadeného rozhodnutí.
9. V žalobě namítala, že správní orgány dospěly k nesprávným a nepřezkoumatelným závěrům a neprojednaly její žádost v dostatečném rozsahu.
10. Žalobkyně má za to, že svou závislost na výživě a péči snachy prokázala lékařskými zprávami. Doložené lékařské zprávy byly hodnoceny tendenčně v neprospěch žalobkyně. Správní orgány sice nedisponují dostatečnými odbornými znalostmi k tomu, aby posoudily zdravotní stav žalobkyně, a přestože hodnotily zdravotní stav žalobkyně jako v podstatě závažný, uzavřely, že z lékařských zpráv nevyplynul trvalý charakter zdravotních obtíží žalobkyně. Žalobkyně však má za to, že v řízení prokázala finanční i materiální závislost na snase (o níž se žalobkyně v žalobě vyjadřuje též jako o dceři). Prvostupňový orgán na žalobkyni nepřiměřeně přenesl důkazní břemeno, ačkoliv měl

povinnost zjistit stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, a proto měl ustanovit znalce. Každý případ je třeba posoudit individuálně a lékařské zprávy (i souhrnné) předložené žalobkyní ve svém souhrnu potvrzují nutnou péči ze strany snachy (spočívající v každodenní péči týkající se stravování, návštěv lékaře a hygieny, které si žalobkyně i vzhledem k věku není schopna zajistit sama. Z těchto důvodů má žalobkyně napadené rozhodnutí za nesprávné a nepřezkoumatelné.

11. Napadené rozhodnutí považuje žalobkyně za nepřezkoumatelné rovněž v části týkající se dopadu rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života. Vzhledem k celkové materiální a rodinné situaci je vycestování žalobkyně nepřiměřené a zasáhne do rodinného života nejen jí, ale i celé její rodině, která je v České republice plně integrována. Správní orgány vůbec nezkoumaly, zda se žalobkyně vzhledem k věku a existenci rodinného zázemí má v domovském státě kam vrátit. Výsledek řízení o žádosti o jiné pobytové oprávnění nelze předjímat, vyžadovalo by dlouhé odloučení od rodiny, a ani není žalobkyně bez pomoci snachy schopna vycestovat. Správní orgány proto dopad do soukromého a rodinného života žalobkyně hodnotily pouze paušálně, a následkem toho dospěly k nesprávným a nepřezkoumatelným závěrům.

IV. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout.
13. Dále žalovaný uvedl, že žádná z žalobkyní předložených lékařských zpráv neobsahovala informaci o závislosti žalobkyně na péči jiné osoby z důvodu uspokojování základních potřeb a ani nebyla prokázána závislost na péči poskytované žalobkyni konkrétně snachou, která na rozdíl od ostatních rodinných příslušníků je občankou České republiky. V řízení o žádosti je to žadatel, kdo má prokázat splnění zákonných požadavků k získání určitého pobytového oprávnění, jak vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2021, č.j. 4 Azs 111/2017-40.
14. Žalovaný argumentoval, že pokud dospěje k závěru, že žadatel není rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců, není dán prostor pro posuzování dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele, protože jeho žádosti nelze vyhovět.
15. Žalovaný poukázal, že ani nebylo prokázáno soužití žalobkyně se snachou. Správní orgány se zabývaly i možnostmi vycestování a pobytu žalobkyně ve Vietnamu.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

16. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí.
17. Žaloba není důvodná.

18. V projednávané věci bylo sporné především, zda žalobkyně splnila podmínky pro udělení povolení k přechodnému pobytu podle § 87b zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně sporovala i závěry správních orgánů týkající se dopadu rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života. Dále žalobkyně namítala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.
19. Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Za důvod nepřezkoumatelnosti žalobkyně považovala nesprávné závěry žalovaného týkající se její závislosti na nutné péči a dále nedostatky posouzení dopadu rozhodnutí do žalobkynina soukromého a rodinného života.
20. Nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí spočívá dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, přičemž nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost předchází případné nepřezkoumatelnosti pro nedostatek jeho důvodů; důvody rozhodnutí lze zkoumat toliko u rozhodnutí srozumitelných (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 11. 4. 2006, č. j. 31Ca 39/2005-70, č. 1282/2007 Sb. NSS).
21. Za nesrozumitelnost rozhodnutí soudy považují například případy, kdy odůvodnění nedává smysl, který by svědčil o skutkových a právních důvodech, které vedly správní orgán k vydání rozhodnutí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2003, č. j. 7 A 547/2002-24); pro rozpor výroku s odůvodněním (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2003, č. j. 2 Ads 33/2003-78, č. 523/2005 Sb. NSS) či pro výrok, který nemá oporu v zákoně (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2003, č. j. 7 A 181/2000-29, č. 11/2003 Sb. NSS), nebo není-li rozhodnutí rozčleněno na výrok a odůvodnění, protože není zřejmé, zda správní orgán rozhodl o všech návrzích účastníka řízení (rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 10. 1994, č. j. 6 A 63/93-22).
22. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jestliže z jeho odůvodnění není seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti tvrzené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Rozhodnutí, jehož odůvodnění obsahuje toliko obecný odkaz na to, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno a jeho důvody shledány správními, je nepřezkoumatelné, neboť důvody, o něž se výrok opírá, zcela chybějí (rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, č. j. 6A 48/92-23, publ. pod č. 27/1994 v SpP).
23. Soud nemůže přisvědčit žalobkynině námitce nepřezkoumatelnosti, protože zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. O takový případ se však zde zjevně nejedná. Žalovaný popsal skutkový stav, resp. skutkové okolnosti, na jejichž základě ke svým závěrům dospěl. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí jsou zřejmé i úvahy, kterými se žalovaný řídil při svém rozhodování, jakož i proč zvolil daný procesní postup, tedy neprovedl opětovný výslech žalobkyniny snachy. Nesouhlas žalobkyně s odůvodněním rozhodnutí, popř. i jeho objektivní nesprávnost, důvodem nepřezkoumatelnosti být nemůže. Je třeba zdůraznit, že správní orgán není vázán důkazními návrhy účastníků. Není však na libovůli správního orgánu, jakým způsobem s návrhy účastníků na

provedení důkazů naloží. Pokud některé z účastníky navržených důkazů neprovede, musí v odůvodnění tento svůj postup náležitě vysvětlit. Této své povinnosti však žalovaný dostál, a to zejména v posledním odstavci strany 5 napadeného rozhodnutí. Pokud jde o posouzení dopadu do soukromého a rodinného života žalobkyně, žalovaný jej provedl ve druhém a třetím odstavci napadeného rozhodnutí, a jeho přezkumu se bude soud věnovat dále.

24. Soud proto uzavírá, že námitka nepřezkoumatelnosti není důvodná.
25. Dle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a doprovází občana Evropské unie na území nebo následuje občana Evropské unie, který na území pobývá, je povinen požádat ministerstvo o vydání povolení k přechodnému pobytu, pokud hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce.
26. Dle § 87b odst. 3 zákona o pobytu cizinců k žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu je žadatel povinen předložit a) náležitosti uvedené v § 87a odst. 2 písm. a), c), d) a e), b) doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, a c) doklad o pobytu občana Evropské unie na území; to neplatí, pokud bylo občanu Evropské unie vydáno potvrzení o přechodném pobytu na území nebo povolení k trvalému pobytu nebo jde-li o rodinného příslušníka občana České republiky, který je přihlášen k trvalému pobytu na území.
27. Dle § 87e odst. 1 zákona o pobytu cizinců ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže a) žadatel není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a, nedoprovází nebo nenásleduje občana Evropské unie na území nebo nepředloží náležitosti uvedené v § 87b odst. 3, (...).
28. Dle § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců se rodinným příslušníkem občana Evropské unie pro účely tohoto zákona rozumí jeho a) manžel, b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, o kterého skutečně pečuje, c) potomek mladší 21 let nebo takový potomek manžela občana Evropské unie a d) potomek nebo předek anebo potomek nebo předek manžela občana Evropské unie, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt.
29. Dle § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců za rodinného příslušníka občana Evropské unie se považuje též cizinec, který prokáže, že a) je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud 1. ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt, žil před vstupem na území s občanem Evropské unie ve společné domácnosti, 2. je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt, nebo 3. se o sebe z vážných zdravotních důvodů nedokáže sám postarat bez osobní péče občana Evropské unie,

nebo b) má s občanem Evropské unie trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, a žije s ním ve společné domácnosti; při posuzování trvalosti partnerského vztahu se zohlední zejména povaha, pevnost a intenzita vztahu.

30. Ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců bylo do zákona o pobytu cizinců vloženo za účelem transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. 4. 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, konkrétně jejího čl. 2 odst. 2 a čl. 3 odst. 2. Tyto dva články vymezují dvě skupiny rodinných příslušníků občanů EU, které se od sebe odlišují co do oprávnění, které jim směrnice přiznává. Zatímco rodinní příslušníci dle čl. 2 odst. 2 za splnění příslušných podmínek požívají práva vstupu a pobytu v hostitelském členském státě uvedeného občana, rodinným příslušníkům dle čl. 3 odst. 2 (tedy tzv. „širší rodině“ občana EU) má být vstup a pobyt pouze usnadňován (srov. bod 19 rozsudku Soudního dvora EU ve věci C-83/11 z 5. 9. 2012, Rahman).
31. Z dikce § 15a odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců a rovněž ze vzájemného vztahu čl. 2 odst. 2 a čl. 3 odst. 2 směrnice č. 2004/38/ES dále vyplývá, že správní orgány jsou primárně povinny posoudit, zda cizinec splňuje podmínky příbuzenství vymezené v § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Pouze v případě, že cizinec není v příbuzenském vztahu vůči občanu EU dle prvního odstavce daného ustanovení, připadá v úvahu aplikace odstavce 2.
32. Soud se proto zabýval otázkou, zda žalobkyně splnila podmínky stanovené v § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Ze znění daného ustanovení vyplývá, že pro kladné rozhodnutí o žádosti cizince je nutné, aby se jednalo o 1) potomka nebo předka anebo potomka nebo předka manžela občana EU, a aby byl tento cizinec 2) z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem EU nebo jeho manželem, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt.
33. V projednávané věci měly správní orgány za splněnou podmínku příbuzenského vztahu, a považovaly žalobkyni za předka manžela občanky Evropské unie, žalobkyniny snachy. Žalobkyně však ve svých podáních jak v řízení před soudem, tak před správními orgány zatemňuje svoje příbuzenské vztahy, když o paní X. mluví jednou jako o snase, jindy jako o dceři. Ze správního spisu však bylo zjištěno, že žalobkyně má čtyři děti, a paní X. je manželkou žalobkynina syna X. Žádné z žalobkyniných dětí není občanem České republiky. Soud proto bude nadále přezkoumávat závislost žalobkyně na její snase, paní X., jakožto jediné občanky ČR v rodinném kruhu žalobkyně.
34. Žalovaný neměl za prokázané splnění podmínky závislosti na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem. Tuto podmínku posuzoval ve vztahu k žalobkynině snase a jejímu manželovi, neboť žádný z jejich potomků není občanem České republiky. Žalobkyně byla po předložení lékařských zpráv vyzývána k odstranění vad žádosti, a to výzvou ze dne 12. 9. 2019 č.j. OAM-13721-9/PP-2019 a ze dne 30. 6. 2021 č.j. OAM-13721-26/PP-2019. Před samotným

posouzením této otázky soud považuje za vhodné vyložit § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, a to zejména s ohledem na jeho novelizaci zákonem č. 314/2015 Sb.

35. Toto ustanovení bylo do zákona o pobytu cizinců vloženo za účelem transpozice čl. 2 odst. 2 písm. d) směrnice č. 2004/38/ES, podle něhož se za rodinné příslušníky občana EU považují jeho předci v přímé linii, kteří jsou vyživovanými osobami, a takoví předci manžela či manželky nebo partnera či partnerky. SDEU ve vztahu k pojmu „vyživovaná osoba“, resp. „závislost na péči“ občana EU, opakovaně judikoval, že „nezbytnost materiální podpory musí existovat ve státě původu nebo státě posledního pobytu takového potomka v okamžiku, kdy žádá, aby mohl uvedeného občana následovat“. K tomuto závěru SDEU dospěl jak v případě rodinných příslušníků dle čl. 2 odst. 2 směrnice č. 2004/38/ES (srov. bod 22 rozsudku Soudního dvora EU ve věci C-423/12 z 16. 1. 2014 Reyes, nebo bod 37 rozsudku ve věci C-1/05 z 9. 1. 2007 Yunning Jia v. Migrationsverket), tak dle čl. 3 odst. 2 směrnice č. 2004/38/ES (srov. bod 33 rozsudku ve věci Rahman).
36. Zákon č. 314/2015 Sb. však novelizoval § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců v tom směru, že pobytové oprávnění cizince váže na stav závislosti na občanovi EU, a to bez bližšího časového určení jeho vzniku, nebo na stav závislosti, který trval bezprostředně před vstupem na území v jeho domovském státě (či jiném státě, kde měl povolen pobyt). Z jazykového výkladu citovaného ustanovení vyplývá, že s ohledem na užití spojky „nebo“ je možné zařadit žadatele do kategorie rodinného příslušníka občana EU při splnění jedné z následujících hypotéz této právní normy: buďto hypotézy závislosti na výživě/péči poskytované občanem EU, nebo závislosti na výživě/péči poskytované občanem EU ve svém domovském státě bezprostředně před vstupem na území.
37. Z toho vyplývá, že stav závislosti nemusí nutně nastat a trvat v domovském státě žadatele, ale postačí samotná existence takového stavu. Tento výklad ostatně potvrzuje i důvodová zpráva k zákonu č. 314/2015 Sb., dle níž byl s přihlédnutím k rozsudku ve věci Reyes „[...] více konkretizován okamžik posuzování závislosti rodinného příslušníka na občanu EU [...]“. S ohledem na výše citovanou judikaturu musí nezbytnost materiální podpory existovat v členském státě původu nebo státě posledního pobytu těchto příbuzných v okamžiku, kdy žádají o připojení se k občanu EU, tedy bezprostředně před vstupem na území České republiky, a je na rodinném příslušníkovi, aby tuto závislost prokázal. Současně není vyloučeno, aby se rodinný příslušník stal závislým na občanu EU až na území [...]“.
38. Lze tedy uzavřít, že český zákonodárce se dílčím způsobem odchýlil od standardů garantovaných směrnicí č. 2004/38/ES, resp. od konstantního výkladu SDEU vztahujícího se k otázce rodinných příslušníků občanů EU. Jak již však zdejší soud uvedl ve svém rozsudku č. j. 14 A 52/2018-49 z 9. 10. 2019, neshledal takový postup zákonodárce rozporný s principy, na nichž je vystaven systém práva EU. Je totiž třeba mít na paměti, že při transpozici směrnice mají členské státy povinnost provést směrnici do národního práva a dosáhnout žádaného výsledku, přičemž disponují určitou volností ve výběru prostředků a metod, které k transpozici směrnice použijí. Tato pravidla vyplývají z čl. 288 Smlouvy o fungování EU, podle něhož „směrnice je závazná pro

každý stát, kterému je určena, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž volba formy a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům“. Z uvedeného vyplývá, že členský stát má povinnost při transpozici směrnic dbát cílů, které jsou jimi vytyčeny, ovšem není vyloučeno, aby provedl užší či širší transpozici, či se od znění směrnice odchýlil, pokud to sama směrnice umožňuje. Členský stát tedy může přijmout opatření nad rámec vyžadovaný směrnicí, pokud tímto opatřením sleduje vytyčený cíl a pokud směrnice obsahuje ustanovení, kterým takový postup povolí (srov. např. Svoboda, P. Úvod do evropského práva. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 92).

39. Takovým ustanovením je v řešeném případě bod 29 směrnice č. 2004/38/ES, podle něhož „touto směrnicí by neměly být dotčeny příznivější vnitrostátní předpisy“. Je tedy zřejmé, že směrnice č. 2004/38/ES zaručuje minimální standardy ve vztahu k občanům EU a jejich rodinným příslušníkům, aniž by zároveň vyloučila možnost přijmout na národní úrovni úpravu, která je pro dotčené osoby příznivější. Touto úpravou je bezpochyby i § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, který za rodinného příslušníka občana EU považuje i jeho potomka nebo předka, který prokáže, že je na občanu EU závislý, a to případně až na území členského státu.
40. S ohledem na výše uvedené závěry soud zdůrazňuje, že pro řádné zjištění skutkového stavu bylo postačující, pokud žalobkyně prokázala závislost na osobní péči či výživě poskytované její snachou a jejím manželem, přičemž nebylo nezbytné, aby se předložené důkazy vázaly na dobu bezprostředně předcházející vstupu na území ČR.
41. Dále se soud zabýval jádrem sporu v projednávané věci, tedy zda bylo prokázáno, že je žalobkyně z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislá na péči nebo výživě (nebo byla bezprostředně před příjezdem do ČR) poskytované jí snachou a jejím manželem ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Soudní dvůr EU ve své rozhodovací praxi opakovaně judikuje, že stav závislosti rodinného příslušníka občana EU je třeba chápat jako faktický stav, kdy tato osoba není schopna bez materiální pomoci občana EU uspokojovat své základní životní potřeby (bod 35 rozsudku ve věci Yunying Jia v. Migrationsverket či bod 21 rozsudku ve věci Reyes). Za účelem zjištění, zda se jedná o takovou závislost, je nutné zejména posoudit, zda rodinný příslušník je či není s ohledem na svou hospodářskou a sociální situaci schopen uspokojovat své základní potřeby.
42. Primární odpovědnost za prokázání stavu závislosti spočívá na žadateli, který není při plnění své důkazní povinnosti jakkoliv limitován a skutkový stav může prokázat zásadně jakýmkoliv způsobem (zejména bod 41 rozsudku ve věci Yunying Jia v. Migrationsverket). Žadatel tak může předložit jakýkoliv doklad, který je s to prokázat jeho závislost na péči či výživě poskytované občanem EU, a tuto skutečnost lze správnímu orgánu osvědčit i dalšími důkazními prostředky, včetně účastnického výsledku či výsledkem svědků. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č. j. 6 As 95/2013-41 z 6. 11. 2013 „[...] je řízení dle § 87b odst. 2 zákona o pobytu cizinců řízením o žádosti cizince, který orgány České republiky o něco žádá, konkrétně o udělení pobytového statusu, z čehož plyne, že je v jeho vlastním zájmu tvrdit a osvědčit splnění shora rozvedených zákonných podmínek. Je v jeho vlastním zájmu, aby k podání žádosti a k řízení o ní přistupoval se vši vážností a vyvinul procesní

aktivitu ve formě předestření hodnověrných tvrzení a hodnověrných důkazů o nich, neboť pouze z jeho tvrzení nebo prostřednictvím jím předložených důkazů a učiněných důkazních návrhů může správní orgán v řízení zjistit a ověřit splnění obou podmínek, jež se týkají soukromého a rodinného života žadatele a dalších osob, s nimiž má tvrzený rodinný vztah a s nimiž sdílí společnou domácnost. Možnosti správního orgánu zjišťovat tyto skutečnosti jsou značně omezené, neboť jde o sféru soukromou, pod ochranou základního práva na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a – při aplikaci na situaci, na niž dopadá unijní úprava – čl. 7 Listiny základních práv EU. Správní orgán v tomto řízení o žádosti může vycházet jen z toho, co uvede a osvědčí žadatel, resp. nemůže dál, než kam jej žadatel (a jeho rodinní příslušníci) v průběhu celého řízení pustí. Iniciativa tak musí přicházet především ze strany žadatele a je pouze na něm, zda poskytne správnímu orgánu hodnověrné informace (...). Nepochota nebo nemožnost tvrdit splnění podmínek a prokázat jejich splnění jde za těchto okolností plně k tíži žadatele a vede (pouze) k tomu, že žadatel se svou žádostí neuspěje.“

43. Soud konstatuje, že součástí správního spisu je ambulantní zpráva MUDr. X. ze dne 28. 6. 2021, z níž vyplývá, že žalobkyně trpěla lymfadenopatií, avšak bez maligního nálezu, a operační řešení žalobkyně odmítla, dále atrofií pankreatu, chronickou gastritidou, nedoslýchavostí, poruchou spánku a chronickými bolestmi hlavy. Index Barthelové byl vyhodnocen na 90 bodů ze 100. Ambulantní zpráva také obsahuje doporučení, že vzhledem k celkovému stavu má žalobkyně sníženou schopnost soběstačnosti a je nutná kontinuální péče rodinnými příslušníky a nutné pravidelné kontroly lékařem, jako diagnóza byla stanovena neurčená podvýživa.
44. Z lékařské zprávy ze dne 31. 7. 2019 MUDr. X. se podává, že žalobkyně netrpěla subjektivními obtížemi, byly nalezeny zvětšené mízní uzliny. Dle propouštěcí zprávy ze dne 18. 9. 2019 byla žalobkyně hospitalizována za účelem plánované bronchoskopie v celkové anestezii s EBUS punkcí lymfatických uzlin, vyšetření proběhlo bez komplikací. Lymfadenopatie vyplývá rovněž z radiologického nálezu ze dne 25. 7. 2019. CT břicha a malé pánve dne 27. 6. 2019 přineslo poznatky týkající se atrofie pankreatu.
45. Z lékařské zprávy ze 7. 8. 2019 MUDr. X. se rovněž podává doporučení, aby žalobkyně nebydlela sama. Z lékařské zprávy ze dne 10. 7. 2019 vyplývá, že žalobkyně se dostavila k lékařce z důvodu potíží při močení.
46. Pokud jde o otázku závislosti žalobkyně na nutné péči snachy a jejího manžela z důvodu jejího zdravotního stavu, ztotožňuje se soud se závěry správních orgánů. Z lékařských zpráv vyplynulo, že zdravotní stav žalobkyně není příznivý, avšak zjištěné skutečnosti nesvědčí o tom, že není schopna zajistit své základní potřeby bez osobní péče své snachy nebo jejího manžela. Z lékařských zpráv vyplývá pouze to, že žalobkyně byla vyšetřována pro určité zdravotní potíže, pro které je léčena, odmítla operační řešení lymfadenopatie a bylo jí doporučeno, aby nebydlela sama, objevilo se i obecné tvrzení o nesoběstačnosti žalobkyně. Z lékařských zpráv však nevyplývá, že by žalobkyně byla nesoběstačná v některé konkrétní činnosti, jakým způsobem tento stav vyvěrá z jejích zdravotních potíží a zda se jedná o stav trvalý nebo alespoň dlouhodobý. Lékařské

zprávy vyjma několika vět pouze shrnují zdravotní stav žalobkyně a průběh vyšetření. Takový důkazní stav zjištěný z lékařských zpráv proto neodůvodňuje závěr o tom, že by žalobkyně byla závislá na nutné péči své snachy nebo jejího manžela.

47. Za nosný důkaz, který by takový závěr umožnil, by typicky mohla sloužit především komplexní lékařská zpráva. K jejímu předložení byla žalobkyně ostatně opakovaně vyzvána (výzva ze dne 12. 9. 2019 č.j. OAM-13721-9/PP-2019 a ze dne 30. 6. 2021 č.j. OAM-13721-26/PP-2019), prvostupňový orgán konkrétně požadoval souhrnnou lékařskou zprávu vydanou odborným lékařem (případně praktickým na základě vyjádření odborných lékařů) nebo zdravotnickým zařízením, ve které lékař popíše zdravotní stav a vyjádří se především k oblastem jako je mobilita, schopnost orientace, stravování, oblékání, hygiena, péče o domácnost a učiní pak závěr o tom, zda a v jaké míře je žalobkyně závislá na pomoci druhých osob při uspokojování základních potřeb. Prvostupňový orgán přitom vycházel z § 8 zákona č. 326/1999 Sb., o sociálních službách, dle kterého se osoba považuje za závislou na pomoci jiné osoby, pokud je zařazena do jednoho ze stupňů závislosti na pomoci jiné osoby. Zařazení do určitého stupně závislosti na schopnosti osoby zvládat zákonem stanovené úkony běžného života uvedené v § 9 tohoto zákona (mobilita, orientace, komunikace, stravování, apod.).
48. Zároveň soud poukazuje na to, že vyjma vágních doporučení je v podstatě jedinou relevantní informací týkající se soběstačnosti žalobkyně, kterou lékařské zprávy obsahují, uvedení indexu Barthelové, v rámci něhož byl stav žalobkyně hodnocen 90 body ze 100. Z toho vyplývá, že žalobkyně je v naprosté většině všedních činností nezávislá na pomoci druhé osoby. Soud proto uzavírá, že z žalobkynin předložených lékařských zpráv nevyplývá, že by žalobkyně byla závislá na nutné péči své snachy nebo jejího manžela. Zároveň soud konstatuje, že neshledal, že by lékařské zprávy byly správnými orgány hodnoceny tendenčně, jak namítala žalobkyně.
49. Zároveň však soud shodně se žalovaným připouští, že k prokázání splnění podmínek § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců mohou sloužit i jiné důkazy než pouze komplexní lékařská zpráva. Ostatně právě proto žalovaný provedl výsledky žalobkyně a její snachy.
50. Žalobkyně při výsledku dne 31. 8. 2021 uvedla, že v roce 2020 cestovala do Vietnamu se synem a jeho manželkou, nemá ve Vietnamu žádné příbuzné a bydlela tam u známých. Na konci roku 2019 vycestovala do Indie a Nepálu z náboženských důvodů. Snacha se synem ji finančně podporují, pobírá vdovskou rentu asi 600 Kč. Ve Vietnamu bydlela v domě po rodičích, který vlastní se švagrem. S péčí o vnuky nepomáhá, chodí na procházky a modlí se. S péčí o domácnost rovněž nepomáhá. Žalobkyně své zdravotní potíže popsala tak, že jí boulička na hlavě způsobuje bolesti hlavy, bolí ji žaludek, cítí se unavená a točí se jí hlava, v noci trpí bolestmi zad. Žalobkyně uvedla, že jí snacha vypomáhá tak, že jí připravuje jídlo, pere prádlo a doprovází ji na procházky a k lékaři. S osobní hygienou a oblékáním žalobkyně pomoc nepotřebuje.
51. Žalobkynina snacha při výsledku dne 22. 1. 2020 vypověděla, že žalobkyně byla v té době ve Vietnamu za účelem uctění památky zesnulých, kam odcestovala sama na měsíc

a půl. Žili tam ještě žalobkynini sourozenci. Ve Vietnamu pobývala sama ve svém domě s občasnou výpomocí synovců či neteří, své finanční potřeby pokrývala z renty po zemřelém manželovi a z peněz od rodiny. Sice trpěla žaludečními potížemi a nedoslýchavostí, ale léčila se spíše pomocí přírodní medicíny. Nutnost péče o žalobkyni její snacha odůvodňovala nedoslýchavostí, zvětšenou uzlinou a rýmou, uvedla však také, že ve Vietnamu žalobkyně sama pobývat může, jezdí na elektrokole. Žalobkyni popsala jako samostatnou s tím, že snacha jí pouze vaří jídlo, žalobkyně pomáhala s péčí o vnoučata. Žalobkyně zvládala i lehčí nákup či pomoc s úklidem, nebyla omezena co do běžných denních úkonů. Žalobkynina snacha výslovně uvedla, že si žalobkyně chystá sama snídani, cvičí, chodí na procházky a nevyžaduje nepřetržitou péči další osoby.

52. Snacha žalobkyně v prohlášení ze dne 12. 9. 2021 uvedla, že se zdravotní stav žalobkyně zhoršuje a zhubla.
53. Dle názoru soudu však ani z výpovědí žalobkyniny snachy, jakož ani žalobkyně samotné, nelze uzavřít, že by žalobkyně byla osobou závislou na péči občana EU. Výpovědi žalobkyniny snachy a žalobkyně si v mnohém protiřečí, snacha popsala žalobkyni jako osobu v podstatě zcela samostatnou, včetně schopnosti podniknout vzdálenou zahraniční cestu bez doprovodu, zatímco žalobkyně sama sebe popsala jako osobu vyžadující pomoc s vícero běžnými denními činnostmi vyjma hygieny a oblékání, sužovanou zdravotními obtížemi. Ačkoliv si tuto diskrepanci lze alespoň částečně vysvětlit zhoršením zdravotního stavu žalobkyně, tato úvaha nepřeklene další nesrovnalosti v jejich výpovědích např. ohledně žalobkyniny zahraniční cesty. Žalobkynina snacha uvedla, že žalobkyně odcestovala z náboženských důvodů sama, zatímco žalobkyně uvedla, že měla doprovod rodinných příslušníků. Rozpor soud shledává i ohledně tvrzení, zda žalobkyně má nadále nějaké příbuzné ve Vietnamu. Soud proto má určité pochybnosti o hodnověrnosti podaných výpovědí a má za to, že ani na základě zjištění z provedených výsledků nelze učinit závěr o závislosti žalobkyně na péči snachy a jejího manžela.
54. Soud uzavírá, že v průběhu správního řízení sice vyplynula určitá zjištění ohledně jejího zdravotního stavu, ale neumožňují učinění závěru, že by žalobkyně potřebovala každodenní péči druhé osoby. Nadto ani žalobkyně netvrdila konkrétně, které z jejích neduhů by snad měly nutnost péče její snachy či jejího manžela odůvodňovat a v jakých ohledech se necítí být soběstačnou a jak tedy probíhá obstarávání jejích potřeb v běžném, každodenním životě. Soud zde konstatuje, že záznamy o zdravotním stavu žalobkyně ani jiné dokumenty obsažené ve správním spise bez dalšího nesvědčí o nutnosti osobní péče její snachy jakožto občanky EU či jejího manžela, a žalobkyně tedy nesplňuje podmínku dle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců co se týče závislosti na jiné nutné péči, potažmo ani podmínky druhého odstavce téhož ustanovení. Žalobkyně bezpochyby trpí určitými zdravotními potížemi, avšak nebylo zjištěno, že by tyto zakládaly nutnost osobní péče. Skutečnost, že žalobkyně může potřebovat v některých situacích asistenci jiné osoby, např. pokud jde o doprovod k lékaři či přípravu jídla, nelze hodnotit jako odkázanost žalobkyně na pomoc jiné osoby a nelze ji zohlednit žalobkyní předpokládaným způsobem. Pro úplnost soud uvádí, že nebyla prokázána nejen závislost na péči v době, kdy žalobkyně již pobývala

na území ČR, ale ani v době před bezprostředním příjezdem na území. O jejím zdravotním stavu v době před pobytem v České republice nebylo ničeho zjištěno.

55. Pokročilý věk žalobkyně a zdravotní potíže, aniž by je soud jakkoliv bagatelizoval, k učinění závěru o závislosti žalobkyně na nutné péči snachy či jejího manžela nepostačují (srov. rozsudek NSS č. j. 5 Azs 224/2016-47 z 26. 1. 2017). Prvostupňový orgán i žalovaný přitom byli v souladu s výše citovanou judikaturou SDEU (rozsudek ve věci C-83/11 *Rahman*) povinni otázku závislost žalobkyně na nutné péči její snachy posuzovat ve stavu, jaký byl v době probíhajícího řízení o žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu, to znamená, že nemohly přihlížet k tomu, jak se bude stav žalobkyně pravděpodobně vyvíjet v budoucnosti.
56. Pokud jde o otázku, zda je žalobkyně dle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců závislá na výživě poskytované občanem EU, žalobkyně neakcentovala ani v řízení před správními orgány, kde zdůrazňovala svoji potřebu péče ze strany její snachy a omezenou soběstačnost, ani v řízení před soudem, a proto ji soud neposuzoval.
57. Lze shrnout, že soud se ztotožňuje se závěrem správních orgánů, že žalobkyně nesplnila druhou podmínku § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, tedy že by byla závislá na nutné péči své snachy, resp. jejího manžela, potažmo ani podmínky druhého odstavce téhož ustanovení. Soud opakuje, že dle rozsudku NSS č. j. 6 As 95/2013-41 z 6. 11. 2013 je řízení dle § 87b zákona o pobytu cizinců řízením o žádosti cizince. Je proto v jeho vlastním zájmu tvrdit a osvědčit splnění zákonných podmínek. Bylo proto v zájmu žalobkyně, aby k žádosti předložila důkazy k prokázání svých tvrzení. Nemožnost nebo neochota prokázat splnění podmínek pro udělení povolení jde plně k tíži žadatele a vede (pouze) k tomu, že se svojí žádostí nebude úspěšný.
58. Soud nemůže přisvědčit ani žalobkynině námitce, že správní orgány měly přibrat znalce, který by zhodnotil závažnost zdravotního stavu žalobkyně. Soud připomíná, že je na uvážení správního orgánu, které důkazy provede, pokud však nevyhoví důkazním návrhu účastníka řízení, je potřeba tento postup odůvodnit, čemuž správní orgány dostály. Znalci se ve správním řízení přibírají k tomu, aby jednak pozorovali skutečnosti, jejichž poznání předpokládá zvláštní odborné znalosti, jednak z takovýchto pozorování vyvozovali znalecké závěry (posudky), nikoliv k tomu, aby sdělovali správnímu orgánu své názory a úsudky o otázkách rázu právního nebo o otázkách, k jejichž správnímu porozumění a řešení není zapotřebí odborných vědomostí nebo znalostí, nýbrž stačí, s ohledem na povahu okolností případu, běžná zkušenost a znalost správního orgánu. V projednávaném případě by proto znalec nemohl zhodnotit, zda je žalobkyně závislá na péči její snachy ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců, ale pouze popsat zdravotní stav žalobkyně. Za stejným účelem však žalobkyně již předložila lékařské zprávy a byly provedeny výsledky žalobkyně a její snachy, a proto by přibrání znalce nebylo v projednávané věci účelné. Pokud však přesto byla žalobkyně pevně přesvědčená, že znalecký posudek je pro posouzení žádosti nezbytný a stěžejní, nic jí nebránilo jeho vypracování zajistit a předložit jej správnímu orgánu.

59. Nepřiléhává je proto i námitka žalobkyně, že na ni žalovaný nepřipustně přenesl důkazní břemeno. Soud opakuje, že v řízení o žádosti cizince primární odpovědnost za prokázání stavu závislosti spočívá na žadateli, přičemž tvrdit a osvědčit splnění zákonných podmínek je v žadatelově zájmu. Možnosti správního orgánu zjišťovat tyto skutečnosti jsou značně omezené, neboť jde o sféru soukromou, pod ochranou základního práva na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a – při aplikaci na situaci, na niž dopadá unijní úprava – čl. 7 Listiny základních práv EU. Neochota nebo nemožnost tvrdit splnění podmínek a prokázat jejich splnění jde za těchto okolností plně k tíži žadatele a vede (pouze) k tomu, že žadatel se svou žádostí neuspěje. Postup žalovaného i prvostupňového orgánu soud shledává zcela v duchu nastíněných zásad.
60. Nakonec se soud zabýval námitkou směřující proti nezákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí z důvodu, že toto představuje nepřiměřený zásah do rodinného života žalobkyně a je v rozporu s čl. 8 Úmluvy.
61. Zatímco u zrušení povolení k pobytu či u správního vyhoštění zákon výslovně ve většině případů požaduje, aby správní orgán zkoumal přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince, u zamítnutí žádosti o pobytové oprávnění zákon takový požadavek explicitně nestanoví, vyjma jen některých důvodů [pro případ zamítnutí žádosti o přechodný pobyt se tento požadavek vztahuje k důvodu dle § 87e odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, přičemž tak stanoví odst. 2 téhož ustanovení]. Povinnost zkoumat přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života nelze dovodit ani z § 174a zákona o pobytu cizinců. Jak na základě podrobného jazykového, systematického, historického i teleologického výkladu konstatoval NSS v rozsudku č. j. 9 Azs 288/2016-30 ze 4. 1. 2017, předmětné ustanovení pouze upřesňuje hlediska, jimiž se má správní orgán při posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života zabývat, rozhodně z něj nevyplývá, že by se přiměřenost měla posuzovat u každého rozhodnutí vydaného podle zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Azs 433/2017-29 z 31. 1. 2018).
62. Výše uvedené však nezabavuje správní orgány povinnosti dopady rozhodnutí posoudit v souladu s čl. 8 Úmluvy, který zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. V obecné rovině však rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu představuje daleko méně závažný zásah do práv jednotlivce než rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu či rozhodnutí o správním vyhoštění. Proto se na hodnocení dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života cizince pro případ neudělení povolení k pobytu nekladou tak vysoké nároky jako při rozhodování o jeho zrušení (k tomu srov. blíže rozsudky NSS č. j. 7 As 112/2011-65 z 22. 9. 2011, č. j. 9 As 71/2010-112 z 9. 11. 2011, či č. j. 8 As 68/2012-39 z 6. 8. 2013 a nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 23/11 z 24. 4. 2012). Rozsah posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí se v případě, kdy tato povinnost není určena přímo zákonem, odvíjí především od tvrzení cizince, jenž nemůže důsledky své případné pasivity přenášet na správní orgán (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Azs 144/2020-33 z 23. 7. 2020). Míra konkrétnosti skutkových tvrzení tak určuje intenzitu a hloubku, v jaké je správní orgán

povinen se přiměřeností zásahu do života žadatele zabývat (například rozsudek NSS č. j. 1 Azs 310/2020-37 ze 4. 3. 2021.

63. Podle rozsudku NSS č. j. 2 Azs 433/2017-29 z 31. 1. 2018 přitom ani opomenutí posouzení přiměřenosti nutně nezakládá nezákonnost správního rozhodnutí. Z kasační stížnosti napadeného rozhodnutí Krajského soudu v Plzni č. j. 57 A 28/2017-54 ze 7. 11. 2011 vyplývá, že žalobce v dané věci vznesl námitku nepřiměřenosti rozhodnutí již v odvolání. NSS však konstatoval, že *„[ž]alovaná tedy tím, že se dopadům rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele vůbec nevěnovala, zatížila své rozhodnutí vadou. Tato vada nicméně nemohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Smyslem přímé aplikace Úmluvy v situacích podobných této je zabránit nepřiměřeným zásahům do soukromého či rodinného života cizince, nikoli rušit správní rozhodnutí jen proto, aby do nich přibýlo několik vět o tom, že žádné důvody, které by zakládaly nepřiměřenost rozhodnutí, nebyly shledány (srov. již zmiňovaný rozsudek č. j. 6 Azs 348/2017-26).“*
64. Žalovaný k této námitce žalobkyně vznesené již ve správním řízení uvedl, že se posouzením dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života zabýval a zdůraznil, že žalobkyni není bráněno v pobytu na území ČR jako takovém. Žalobkyně o své vůli vycestovala v nedávné době na několik měsíců a vlastní ve Vietnamu dům. Prvostupňový orgán poukázal na to, že v projednávaném případě mu zákon neukládá povinnost posuzovat dopad do rodinného a soukromého života žalobkyně. Z žaloby vyplývá, že žalobkyně dovozuje nepřiměřenost dopadů rozhodnutí ze své rodinné materiální a sociální situace a pojila ji zejména s povinností vycestovat. Dále dle mínění žalobkyně správní orgány nezkoumaly, zda se má žalobkyně kam do Vietnamu vrátit. Toto tvrzení žalobkyně však neodpovídá odůvodnění napadeného rozhodnutí, zejména předpolednímu odstavci, kde žalovaný konstatoval, že se žalobkyně může vrátit do vlastního domu ve Vietnamu. S ohledem na obecnost námitky žalobkyně stran nepřiměřenosti žalobou napadeného rozhodnutí soud shledává takovéto odůvodnění za dostačující. Pokud jde o žalobkyninu „rodinnou materiální a sociální situaci“, správní orgány ji popsaly již v pasážích věnujících se závislosti žalobkyně na její snaze a shledaly, že v případě žalobkyně stav závislosti dán není. Soud se domnívá, že závislost na snaze či jejím manželovi pro konstatování nepřiměřenosti dopadů obecně nemusí dosahovat takové intenzity jako při posuzování splnění podmínek § 15a zákona, ale ani z tohoto hlediska není tvrzená závislost ve zde řešeném případě dostatečná pro prohlášení, že je rozhodnutí nepřiměřeným zásahem do života žalobkyně. Zároveň je třeba připomenout, že v daném případě nejedná o správní vyhoštění či o zrušení pobytového oprávnění, ale o zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu. Z odůvodnění rozhodnutí správní orgánů je přitom zřejmé, že zdravotní stav žalobkyně není natolik závažný, aby se o sebe nemohla postarat. Soud se však neztotožňuje s argumentem správních orgánů, že žalobkyně může požádat o jiné pobytové oprávnění, které bude lépe korespondovat s její rodinnou situací, protože právní nárok na jeho udělení není. Není tak jisté, že by žalobkyně jiné pobytové oprávnění získala, navíc to nic nemění na aktuální povinnosti žalobkyně vycestovat, pročez by žádost byla podávána ze zahraničí. Proto nebylo možné postavit závěr o přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí pouze na argumentu, že žalobkyně může využít těchto institutů. Správní orgány jej však odůvodnily také tím, že žalobkyně neprokázala závislost na pomoci další osoby, a v tomto ohledu s nimi soud souhlasí.

65. Soud proto uzavírá, že správní orgány posoudily dopad rozhodnutí do žalobkynina soukromého a rodinného života, a soud se s nimi ztotožňuje v názoru, že k nepřiměřenému dopadu v projednávané věci nedošlo.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

66. Na základě všech shora uvedených skutečností soud neshledal důvodným žádný z předestřených žalobních bodů, ani neshledal žádnou vadu, k níž by musel přihlédnout z úřední povinnosti a pro kterou by bylo třeba napadené rozhodnutí zrušit, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
67. O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť účastníci řízení na výzvu soudu nesdělili, že trvají na nařízení jednání. Jednání nebylo třeba nařizovat ani za účelem dokazování, jelikož soud nepokládal za potřebné provádět důkazy na rámec toho, co plyne ze správního spisu.
68. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něž má právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů ten účastník, který měl ve věci úspěch. Žalobkyně v řízení úspěšná nebyla a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Právo na náhradu nákladů proto nemá ani jeden z nich.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 20. července 2023

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu